

201D41991

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 november 2021

Met uw brief van 13 april 2021 heeft u gevraagd om mijn reactie op een aantal brieven over beleidsuitvoering door het UWV die J.L. (hierna de heer L.) aan uw commissie heeft gezonden.

De heer L. heeft een aantal informatieverzoeken ingediend bij het ministerie van SZW, drie verzoeken op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), en een bezwaarschrift tegen de beslissing op zijn laatste Wob-verzoek. De drie beslissingen van het ministerie op de Wob-verzoeken en de beslissing op bezwaar tegen de laatste beslissing van het ministerie op een Wob-verzoek met bijlagen voeg ik hierbij.

Van de heer L. ontvingen we twee uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (CRvB)¹ in procedures waarin zijn beroep tegen beslissingen van het UWV telkens is afgewezen.

Hij heeft ook informatieverzoeken en twaalf verzoeken op grond van de Wob gericht aan het UWV, en hij heeft een Wob-verzoek gedaan bij de Belastingdienst.

Situatie en zienswijze van de heer L.

De heer L. ontvangt van het UWV een uitkering op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, te weten een uitkering op grond van werkhervattingsregeling gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). Hij heeft daarnaast inkomsten uit arbeid. De inkomsten uit arbeid verrekenet het UWV met zijn uitkering. Dat geldt ook voor zijn inkomsten bestaande uit vakantiebijslag en extra periode salaris (zoals een eindejaarsuitkering).

De heer L. is het niet eens met de wijze waarop zijn vakantiebijslag in aanmerking wordt genomen bij de hoogte van zijn uitkering, voor het deel dat hij daarvan heeft besteed aan een fiscaal vrijgesteld doel. Indien hij een deel van zijn vakantiebijslag besteedt aan een fiscaal vrijgesteld doel, wordt dat gezien als inkomen en verlaagt dit niet het opgebouwde bedrag dat wordt verrekend met zijn uitkering. Als hij een deel van zijn reguliere loon zou besteden aan zo'n fiscaal vrijgesteld doel, dan zou dit wel het bedrag aan loon verlagen dat wordt verrekend, en zou hij een hogere uitkering ontvangen. Deze verschillen in uitkomsten van verschillende werkwijzen bij verrekening van zijn inkomsten vindt hij onredelijk.

Hieronder wordt de achtergrond voor dit verschil in uitkomst toegelicht. Het kernpunt is dat de verrekening zoals dat plaatsvindt met vakantiebijslag waarvan een deel is ingezet voor fiscaal vrijgestelde doelen conform de bedoeling is. Ook dat deel is onderdeel van het inkomen dat verrekend dient te worden. Dat die verrekening niet plaatsvindt bij regulier loon dat aan fiscaal vrijgestelde doelen wordt besteed is niet conform de bedoeling. Maar door de techniek in de

¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2019:1835>
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:CRVB:2021:533>

loonaangifte kan dat helaas niet op een andere manier. Om die reden wordt vastgehouden aan de lijn van verrekening van de gehele opgebouwde vakantiebijslag, ook wanneer een deel daarvan wordt ingezet voor fiscaal vrijgestelde doelen.

Inkomstenverrekening op basis van uitbetaald en opgebouwd loon

Als achtergrond voor het bovenstaande kernpunt is het belangrijk om de reden aan te geven waarom er überhaupt een verschil is bij de verrekening tussen reguliere loon enerzijds en specifieke looncomponenten zoals vakantiebijslag en extra periodiek salaris anderzijds. Dat is als volgt. Wanneer mensen naast hun WGA-uitkering ook inkomsten uit arbeid hebben, worden deze inkomsten door het UWV verrekend met de uitkering. Om te bepalen hoe hoog de uitkering na verrekening is, kijkt het UWV naar het totale inkomen bestaande uit het reguliere loon dat de werkgever (periodiek) uitbetaalt en naar specifieke looncomponenten zoals vakantiebijslag of een extra periodiek salaris die gedurende het jaar worden opgebouwd.

Bij het reguliere loon (het periodiek uitbetaalde loon) wordt gekeken naar het loon SV zoals dat door de werkgever in de loonaangifte is opgegeven het zogenaamde 'uitbetaalde loon'. Dit loon SV is hetzelfde als het loon voor de loonheffing (loon LH/PH) en het loon waarover premies werknemersverzekeringen worden betaald.

Bij de specifieke looncomponenten kijkt UWV² naar het bedrag dat periodiek wordt opgebouwd en daarmee niet naar de incidentele momenten van uitbetaling (meestal één keer per jaar). Hiermee wordt voorkomen dat mensen een fors lagere uitkering krijgen in de maand waarin de vakantiebijslag wordt uitbetaald. Deze werkwijze zorgt ervoor dat de hoogte van de uitkering gelijk blijft gedurende het jaar wanneer het inkomen naast de uitkering hetzelfde blijft. Hierdoor worden (grote) inkomensschommelingen als gevolg van incidentele betalingen voorkomen.

Dit laatste is des te belangrijker bij een WGA-uitkering. Het wel of niet voldoen aan de inkomenseis bepaalt of de WGA-gerechtigde in aanmerking komt voor de loonaanvullingsuitkering (gebaseerd op het dagloon) of de lagere vervolgutkering (gebaseerd op het wettelijk minimumloon). Bij inkomstenverrekening in de WGA wordt naast schommelingen in het te verrekenen inkomen ook voorkomen dat de hoogte van de uitkering wijzigt als gevolg van overgangen tussen loonaanvullingsuitkering en vervolgutkering.

Gevolgen van wijze van verrekenen bij fiscaal vriendelijke doelen

De wijze van verrekening van de verschillende inkomensbestanddelen werkt door in de verschillende situaties waarin loonelementen aan fiscaal vriendelijke doelen zoals een fiets of vrije dagen wordt besteed. Wanneer werknemers regulier loon

² Deze werkwijze berust op artikel 4:1, achtste lid, van het Algemeen inkomensbesluit socialezekerheidswetten: "De SVB of het UWV kan bij de vaststelling van het inkomen het in het aangiftetijdvak opgebouwde bedrag aan vakantiebijslag en extra periodiek salaris in aanmerking nemen, waarbij het in dat aangiftetijdvak betaalde bedrag aan vakantiebijslag en extra periodiek salaris niet in aanmerking worden genomen."

besteden aan een fiscaal vriendelijk doel, leidt dit tot een lager loon voor de loonbelasting en premies in de loonaangifte van dat betreffende aangiftetijdvak en dus wordt er in die kalendermaand minder loon verrekend met de uitkering. Het deel dat fiscaal vriendelijk is besteed, verschijnt niet in de loonaangifte en komt ook niet in de polisadministratie.

Zoals hiervoor is toegelicht wordt bij de verrekening van vakantiebijslag met de WGA-uitkering niet gekeken naar het moment van de uitbetaling, maar naar de periodieke opbouw. Een besteding van een deel van dat bedrag aan fiscaal vriendelijke doelen verandert niks aan de opbouw en daarmee ook niet aan de hoogte van de verrekening. Daarmee wordt een werknemer die een deel van zijn vakantiebijslag besteedt aan fiscaal vriendelijke doelen niet anders behandeld dan zijn collega die tegen hetzelfde loon werkt en die niet een deel op fiscaal vriendelijke wijze heeft besteed.

Dat laatste is wel het geval bij een werknemer die een deel van zijn reguliere loon besteedt aan een fiscaal vrijgesteld doel. Dit heeft tot gevolg dat een fiscaal vrije besteding van het reguliere loon een oneigenlijk voordeel oplevert als het gaat om inkomstenverrekening. Vanwege de systematiek van de loonaangifte is dit echter niet te vermijden. Voor UWV is de fiscaal vriendelijke besteding niet zichtbaar in de polisadministratie.

Het ligt niet in de rede om het oneigenlijke voordeel dat ontstaat bij fiscaal vriendelijke besteding uit het reguliere loon ook te introduceren bij de fiscaal vriendelijke besteding uit de specifieke looncomponenten zoals vakantiebijslag. Daar komt bij dat een dergelijke behandeling ook niet uitvoerbaar zou zijn omdat ook die fiscaal vriendelijke besteding voor UWV niet zichtbaar is in de polisadministratie.

Dagloon

Ook bij de vaststelling van dagloon voor uitkeringen baseert het UWV zich op de periodieke opbouw van vakantiebijslag in plaats van de onregelmatig uitbetaalde bedragen aan vakantiebijslag³.

Dit zorgt ervoor dat bij de dagloonvaststelling het dagloon niet toevallig laag of hoog wordt vastgesteld. Bijvoorbeeld doordat uitbetaling van vakantiebijslag niet in aanmerking wordt genomen omdat die buiten de referentieperiode is uitbetaald. Of dat het dagloon juist hoog wordt vastgesteld doordat vakantiebijslag wordt uitbetaald die buiten de referentieperiode is opgebouwd. Het eventueel te laag vaststellen van het dagloon kan flinke consequenties hebben voor de werknemer.

Zoals hiervoor is uitgelegd heeft een fiscaal vriendelijke besteding van een deel van de vakantiebijslag geen effect op de opbouw van de vakantiebijslag. Dat verlaagt het dagloon dus niet. Als een werknemer een deel van zijn reguliere loon voor een fiscaal vriendelijk doel heeft besteed, verlaagt dit het loon dat wordt opgegeven in de loonaangifte en waarover belasting en premies worden geheven. En daarmee

³ Artikelen 5, eerste lid, 12e, eerste lid, en 16, eerste lid, van het Dagloonbesluit werknemersverzekeringen

verlaagt zo'n besteding ook het dagloon waarnaar een uitkering wordt berekend. Dit is het gevolg van de hiervoor genoemde systematiek waarin het fiscaal vrijgestelde bedrag niet wordt opgenomen in de loonaangifte, er geen belasting en premie over wordt geheven en het dus niet meetelt voor het dagloon.

Conclusie

Het bedrag van de vakantiebijslag van de heer L. dat in aanmerking is genomen bij de hoogte van zijn uitkering, is conform de bedoeling dat bij verrekening van loonelementen wordt uitgegaan van het 'gehele loon'. Dat bij verrekening van het reguliere loon wordt gekeken naar het 'totale loon' minus het bedrag dat is besteed aan een fiscaal vriendelijk doel is niet zo bedoeld, maar wordt in uitvoeringspraktijk wel zo gedaan omdat alleen deze informatie is opgenomen in de polisadministratie.

Tot slot geldt dat indien een werknemer meent dat zijn uitkering onjuist is vastgesteld omdat het UWV is uitgegaan van door de werkgever niet goed opgegeven loon, hij bezwaar kan maken bij het UWV, en zo nodig beroep instellen tegen de beslissing op bezwaar. Als de bedragen in de loonaangifte en dus in de polisadministratie niet juist blijken te zijn, kan het UWV na onderzoek uitgaan van gegevens uit andere bron zoals de loonstrook of nadere informatie van de werknemer⁴.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A.D. Wiersma

⁴ [wetten.nl - Regeling - Beleidsregels UWV gebruik polisgegevens 2018 - BWBR0041201 \(overheid.nl\)](https://wetten.nl/Regeling/Beleidsregels/UWV_gebruik_polisgegevens_2018/BWBR0041201/overheid.nl)